

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

47814

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim..10.08.2026

Mustafa Bilici
İzmir Milletvekili

İzmir; limanları, üretim altyapısı, sanayi kapasitesi, tarımsal üretimi, lojistik imkânları ve turizm potansiyeliyle Türkiye'nin dış ticaretinde stratejik öneme sahip bir şehirdir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Shandong eyaletinde bulunan Qingdao (Çingdao) da İzmir'e benzer şekilde güçlü liman altyapısına, sanayi kapasitesine ve uluslararası ticaret bağlantılarına sahip önemli bir liman kentidir. Qingdao'nun 2025 yılında gerçekleştirdiği dış ticaret hacmi 9.128,9 milyar yuan ile tarihinin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. (Çin Qingdao Şehri Resmi Web Sitesi[08])

İzmir ile Qingdao arasındaki benzerlikler, iki şehir arasında ticaret, lojistik, liman işletmeciliği, yatırım, teknoloji ve turizm alanlarında daha güçlü bir iş birliği kurulması açısından önemli bir fırsat oluşturmaktadır. Nitekim 2026 yılında İzmir Ticaret Odası ile Qingdao Ticaret Bürosu arasında iş birliği anlaşması imzalanmış ve iki liman kentinin ekonomik potansiyelinin geliştirilmesine yönelik temaslar gerçekleştirilmiştir. (DHA | Demirören Haber Ajansı[08])

Türkiye'nin Çin ile ticaretinde uzun yıllardır önemli ölçüde dış ticaret açığı vermesi dikkate alındığında, İzmir'in Çin pazarına yönelik ihracatının artırılması ve Qingdao örneğinde olduğu gibi İzmir'in uluslararası bir ticaret ve lojistik merkezi olarak daha güçlü konuma getirilmesi önem taşımaktadır.

Bu çerçevede;

Sorular

1. Türkiye ile Çin arasındaki dış ticaret hacminin son 10 yıllık seyri nedir? Yıllar itibarıyla ihracat, ithalat ve dış ticaret açığı ne kadardır?

15.08.2026

47814

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

2. İzmir'in Çin ile gerçekleştirdiği dış ticaretin son 10 yıllık seyri nedir? İzmir'in Çin'e ihracatının Türkiye'nin toplam Çin ihracatı içindeki payı ne kadardır?
3. Qingdao ile İzmir'in liman, sanayi, lojistik ve dış ticaret kapasitesi bakımından karşılaştırmalı bir çalışma Bakanlığınız tarafından yapılmış mıdır?
4. Qingdao'nun yüksek dış ticaret hacmine ulaşmasını sağlayan liman, lojistik, sanayi ve yatırım politikalarından Türkiye ve özellikle İzmir açısından örnek alınabilecek uygulamalar tespit edilmiş midir?
5. İzmir'in Qingdao ile ticari ilişkilerini kurumsal ve uzun vadeli bir ekonomik ortaklığa dönüştürmek amacıyla Bakanlığınızca hazırlanmış bir eylem planı bulunmakta mıdır?
6. İzmir Limanı'nın Çin ile Türkiye arasındaki ticarete daha etkin bir lojistik merkez haline getirilmesi için hangi çalışmalar yürütülmektedir?
7. İzmir'den Çin'e doğrudan deniz taşımacılığı ve düzenli ticaret hatlarının artırılması konusunda yürütülen çalışmalar nelerdir?
8. İzmirli ihracatçıların Çin pazarına girişini kolaylaştırmak amacıyla Çin'deki önemli ticaret merkezlerinde özel tanıtım ve ticaret programları düzenlenmesi planlanmakta mıdır?
9. İzmir'in tarım, gıda, doğal taş, otomotiv yan sanayi, makine, kimya, su ürünleri ve diğer yüksek katma değerli sektörlerinin Qingdao ve Çin pazarındaki payının artırılması için hangi destekler sağlanmaktadır?
10. Çinli yatırımcıların İzmir'e yönlendirilmesi amacıyla Qingdao başta olmak üzere Çin'in önemli sanayi ve ticaret şehirleriyle yatırım forumları düzenlenmesi planlanmakta mıdır?
11. Çin ile ticarete İzmir'in sadece ithalat kapısı değil, Çin'e ihracat yapan ve Çin yatırımlarını Türkiye'ye çeken bir merkez haline getirilmesine yönelik özel bir strateji hazırlanmakta mıdır?
12. Çinli turistlerin İzmir'e gelişini artırmak amacıyla Qingdao ve diğer büyük Çin şehirleriyle turizm iş birlikleri geliştirilmesi konusunda hangi çalışmalar yürütülmektedir?
13. İzmir ile Qingdao arasında doğrudan hava ve deniz ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi için ilgili kurumlarla ortak bir çalışma yapılmakta mıdır?
14. İzmir'in Avrupa, Akdeniz ve Asya arasındaki ticaret koridorlarında Qingdao benzeri uluslararası bir liman ve lojistik merkez haline getirilmesi için Bakanlığınızın 2030 yılına yönelik hedefleri nelerdir?
15. Bakanlığınız, Qingdao'nun dış ticaret ve liman ekonomisindeki başarısının İzmir'e uyarlanabilir yönlerini ortaya koyan kapsamlı bir çalışma hazırlamayı ve sonuçlarını kamuoyu ile paylaşmayı planlamakta mıdır?

Tel.: 0(312) 420 60 56-57

Faks: 0(312) 420 23 12

E-posta: mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 Çankaya ANKARA